

ПОГОДЖЕНО

Рішення виконавчого комітету
Долинської міської ради

30 листопада 2021 року № 303

**Програма
із запобігання та протидії
домашньому насильству та
насильству за ознакою статі
на 2022-2025 роки**

Паспорт Програми

**із запобігання та протидії домашньому насильству
та насильству за ознакою статі на 2022-2025 роки**

1.	Повна назва Програми	Програма із запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на 2022-2025 роки
2.	Розробник Програми	Відділ соціального захисту населення міської ради
2.	Відповідальні виконавці Програми	Відділ соціального захисту населення міської ради
3.	Учасники Програми	Відділ соціального захисту населення, Служба у справах дітей, КЗ "Долинський міський центр соціальних служб міської ради", Управління освіти, молоді та спорту
	Головна мета Програми	Створення правових і соціальних умов для належного функціонування та розвитку сім'ї як основного осередку суспільства, надання ефективної допомоги жертвам сімейного насильства.
4.	Термін реалізації Програми	2022 – 2025 роки
5.	Щорічний обсяг фінансових ресурсів, для реалізації програми	15,0 тис. грн. ¹

¹ Обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації заходів Програми, може змінюватися шляхом внесення відповідних змін до міського бюджету впродовж терміну дії Програми.

I. Проблеми та обґрунтування необхідності їх розв'язання

програмним методом

Програма із запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі на 2022-2025 роки (далі – Програма) розроблена з метою реалізації сучасної політики і стратегії держави, спрямованих на забезпечення сприятливих умов для всебічного розвитку сім'ї та кожного з її членів, найповнішу реалізацію сім'єю своїх функцій, поліпшення її життєвого рівня, підвищення ролі сім'ї як головного осередку відтворення населення та основи суспільства.

Насильство в сім'ї є порушенням права особи на життя, права на повагу до особистого та сімейного життя, до житла, права на захист від нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження, інших прав, гарантованих законом.

Домашнє насильство – проблема, з якою необхідно боротися всім суспільством. Масштаби цього явища не до кінця відомі, оскільки не всі жертви насильства звертаються в правоохоронні органи й соціальні служби за допомогою. Найбільш пагубно позначається напружений клімат у родині, у якій систематично відбуваються факти домашнього насильства, на фізичному й психічному здоров'ї дітей.

Домашнє насильство є однією з найбільш гострих соціальних проблем загалом в Україні, від якої можуть страждати як жінки, так і чоловіки. Проте, як свідчить практика, переважно від домашнього насильства страждають найбільш вразливі верстви населення: жінки і діти, а також особи з інвалідністю та особи похилого віку. Діти страждають не лише від насильства по відношенню до себе, а й спостерігаючи за насильством у своїй сім'ї, переносячи цей негативний досвід у власне життя в майбутньому. Домашнє насильство негативно впливає на здоров'я постраждалих, зокрема репродуктивне, що призводить до зниження рівня народжуваності та збільшення кількості народжених дітей з вадами здоров'я, може призвести до каліцтва чи навіть, летальних наслідків через тяжкі тілесні ушкодження, несумісні з життям, або внаслідок суїцидів постраждалих осіб.

Постраждалі особи не можуть належним чином виконувати свої професійні обов'язки, внаслідок чого зростає кількість травмувань на робочих місцях. Постраждалі не можуть належним чином виконувати свої батьківські обов'язки, внаслідок чого зростає рівень бездоглядності дітей та відповідно підвищується рівень соціального сирітства. Зростає кількість розлучень у сім'ях, де вчиняється домашнє насильство, та кількість правопорушень, оскільки насильство призводить не лише до дитячої бездоглядності постраждалих, а в окремих випадках – до вбивства жертвами своїх кривдників.

Після надходжень повідомлень про вчинення насильства щодо дітей, жінок чи чоловіків (осіб з інвалідністю та осіб похилого віку) перевіряється факт вчинення насильства. В сім'ях де підтвердилися випадки вчинення насильства над дітьми, їх ставлять на облік, як таких, що опинилися в складних життєвих обставинах, на підставі скоєння фізичного насильства. З сім'ями даних дітей проводиться профілактична робота щодо запобігання повторення конфліктних ситуацій, перевіряються їх умови проживання. Також дані сім'ї взяті на облік з приводу вчинення насильства в сім'ї. В ході соціального

супроводу сім'ям надається соціально-педагогічна і психологічна допомога спрямована на налагодження стосунків в сім'ї, набуття навичок конструктивного виходу із конфліктних ситуацій, контролю за власними емоціями, розвитку вміння до управління агресією, емпатією.

II. Мета Програми

Метою Програми є здійснення комплексних заходів щодо створення правових і соціальних умов для належного розвитку сім'ї, у тому числі удосконалення роботи щодо попередження домашнього насильства, насильства за ознакою статі, впровадження гендерних підходів в усі сфери життєдіяльності суспільства та вжиття заходів з протидії торгівлі людьми.

Головна мета конкретизується за блоками:

сім'я: створення умов для зміцнення інституту сім'ї, формування у свідомості людей розуміння важливості ролі сім'ї та виконання нею своїх соціально – демографічних функцій; реалізації заходів, спрямованих на підвищення рівня обізнаності суспільства щодо форм, причин і наслідків домашнього насильства, насильства за ознакою статі, формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки у приватних стосунках, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед до постраждалих дітей;

гендерна рівність: утвердження рівних прав жінок і чоловіків та рівних можливостей для їх реалізації як основного права людини; викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків, а також будь-яких звичаїв і традицій, що на них ґрунтуються;

протидія торгівлі людьми: впровадження ефективного механізму взаємодії у сфері протидії торгівлі людьми та захист прав осіб, що постраждали від торгівлі людьми, надання їм допомоги.

III. Шляхи і засоби вирішення проблем

Програмою передбачаються наступні шляхи розв'язання проблеми:

здійснення заходів з підвищення престижу сім'ї та пропагування сімейних цінностей;

проведення інформаційних кампаній з питань розвитку та підтримки сім'ї, спрямованих на збереження орієнтацій населення на сімейний спосіб життя, підтримку багатодітних сімей, народження і виховання дітей у сім'ях;

участь у щорічних заходах;

надання соціальних послуг (соціального супроводу) і допомоги сім'ям, які опинились у складних життєвих обставинах, та сім'ям, які перебувають у зоні ризику ще до потрапляння у такі обставини;

раннє виявлення сімей, у яких вчинюється насильство або є реальна загроза його вчинення, та організацію соціальної підтримки таких сімей;

підвищення рівня правової культури населення та поінформованості про проблему насильства в сім'ї, насильства за ознакою статі шляхом проведення широкомасштабної інформаційно-просвітницької та роз'яснювальної роботи;

проведення інформаційних кампаній з метою підвищення рівня поінформованості населення з питань рівного розподілу сімейних обов'язків та відповідальності між жінками і чоловіками щодо виховання дітей;

проведення інформаційних кампаній за участю засобів масової інформації, навчальних закладів з метою подолання стереотипних уявлень про роль жінки і чоловіка, утвердження гендерної рівності;

проведення широкомасштабних інформаційних кампаній серед населення, в тому числі серед внутрішньо переміщених осіб, щодо запобігання ризикам потрапляння в ситуації торгівлі людьми, домашнього насильства та можливостей отримання допомоги;

посилення співпраці з правоохоронними органами з питань протидії торгівлі людьми та запобігання та протидії домашнього насильства, насильства за ознакою статі;

надання комплексу соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми, домашнього насильства та проведення інших заходів.

IV. Перелік завдань та заходів Програми

Основними завданнями Програми є:

реалізація комплексної державної політики щодо попередження домашнього насильства і насильства за ознакою статі;

забезпечення ефективної системи раннього виявлення сімей, у яких вчиняється домашнє насильство і насильство за ознакою статі або є реальна загроза його вчинення, та організації соціального супроводу таких сімей;

підвищення рівня правової культури населення та поінформованості про проблему домашнього насильства і насильства за ознакою статі шляхом проведення широкомасштабної інформаційно-просвітницької та роз'яснювальної роботи;

створення дієвої системи надання допомоги потерпілим від домашнього насильства і насильства за ознакою статі;

організація фахової підготовки кадрів з питань запобігання та протидії всім формам насильства щодо жінок, дітей, надання допомоги постраждалим від домашнього насильства.

V. Очікувані кінцеві результати виконання Програми

Виконання Програми із запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі дасть змогу у сфері запобігання домашньому насильству:

підвищити рівень обізнаності населення громади у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, забезпечити руйнацію негативних стереотипів та формування нетерпимого ставлення до ненасильницької моделі сімейних відносин, що призведе до зменшення фактів насильства, вчинене членами однієї сім'ї, жорстокого поводження з дітьми;

забезпечення ефективної взаємодії усіх суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі;

створення дієвих механізмів допомоги та захисту осіб, які постраждали від домашнього насильства і насильства за ознакою статі;

посилення відповідальності осіб, які вчиняють домашнє насильство, набуття ними навиків безконфліктного спілкування та відповідальності за свої вчинки і життя членів сім'ї;

надання консультацій з питань запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі.

VI. Фінансове забезпечення виконання Програми

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету міської ради, коштів підприємств, установ та організацій, професійних спілок і фондів, добровільних внесків юридичних і фізичних осіб, інших джерел, не заборонених чинним законодавством. Щорічно виходячи з фінансових можливостей місцевого бюджету виконання Програми проводити в межах затверджених бюджетних призначень.

Ресурсне забезпечення Програми

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Етапи виконання, роки тис.грн				Усього витрат виконання тис.грн
	2022	2023	2024	2025	
1	2	3	4	5	6
Обсяг ресурсів	15000	15000	15000	15000	15000
У тому числі					
Бюджет Долинської міської ради	15000	15000	15000	15000	15000
Кошти інших джерел					

VII. Напрями діяльності та заходи Програми

№ з/п	Напрями діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Відповідальний за виконання	Строки виконання	Джерела фінансування	Обсяги фінансування грн.			
						2022	2023	2024	2025
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Підвищення престижу сім'ї, утвердження пріоритетності сімейних цінностей, підвищення ролі батьків у вихованні дитини	Проведення інформаційно-просвітницької кампанії щодо розвитку та підтримки сім'ї, спрямованої на збереження орієнтації населення на сімейний спосіб життя; запобігання насильству в сім'ї, насильству за ознакою статі, шляхом висвітлення в засобах масової інформації, на офіційних сайтах Долинської міської ради	Управління освіти, молоді та спорту, служба у справах дітей, КЗ "Долинський міський центр соціальних служб"	2022-2025	Не потребує фінансування			-	-
2.	Запобігання сімейному неблагополуччю, насильству та надання допомоги сім'ям, які опинились у складних життєвих обставинах	1) проведення інформаційно-просвітницької роботи з питань запобігання насильству в сім'ї, насильству за ознакою статі, шляхом виготовлення та розповсюдження соціальної реклами (буклети, плакати та інше), розміщення інформаційної продукції, спрямованої на поширення серед населення інформації щодо запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі; 2) організація тренінгів і	Відділ соціального захисту населення, служба у справах дітей, КЗ "Долинський міський центр соціальних служб", Управління освіти, молоді та спорту	2022-2025	Місцевий бюджет	4000	4000	4000	4000

		<p>семінарів у закладах освіти Долинської міської ради з питань запобігання насильству в сім'ї, насильству за ознакою статі та жорстокому поводженню з дітьми;</p> <p>3) забезпечення взаємодії між структурами, залученими до протидії насильству в сім'ї, проведення аналізу ситуації у цій сфері, надання допомоги потерпілим;</p> <p>4) заходи для дітей пільгових категорій (до дня сім'ї, дня молоді, дня Святого Миколая, новорічних свят та інших).</p>							
3.	Запобігання торгівлі людьми, її первинна профілактика	<p>1) підвищення рівня обізнаності населення щодо сучасних проявів торгівлі людьми, а також засобів і методів, що використовуються торговцями людьми, шляхом проведення семінарів-тренінгів, -</p> <p>2) проведення інформаційно-роз'яснювальної та просвітницької роботи з питань зайнятості в Україні та за кордоном, безпечної і регульованої трудової міграції, прав працівників – мігрантів;</p> <p>3) проведення за участю дітей, учнівської молоді і їх батьків профілактичних та просвітницьких заходів щодо протидії торгівлі людьми.</p>	Відділ соціального захисту населення, КЗ «Долинський міський центр соціальних служб», Управління освіти, молоді та спорту	2022-2025	Місцевий бюджет	1000	1000	1000	1000
4.	Запровадження підходів	проведення навчальних семінарів,	Відділ		Місцевий	2000	2000	2000	2000

	гендерної рівності	тренінгів з питань гендерної рівності для учнівської молоді, безробітних жінок, опікунів та осіб з інвалідністю	соціального захисту населення, служба у справах дітей, КЗ "Долинський міський центр соціальних служб", Управління освіти, молоді та спорту		бюджет				
5.	Забезпечення належних умов для запобігання насильства в сім'ї, жорстокому поводженню з дітьми, протидії торгівлі людьми	1) проведення інформаційно-просвітницьких кампаній, семінарів, тренінгів, з питань запобігання домашнього насильства в сім'ї, та жорстокому поводженні з дітьми; 2) проведення просвітницьких заходів для сімей та осіб «групи ризику», з питань запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі; 3) надання комплексу соціальних послуг особам, які постраждали від домашнього насильства та торгівлі людьми; 4) надання соціальних послуг, здійснення просвітницької роботи, соціального супроводу сімей, в яких виявлено насильство та жорстоке ставлення до дітей	Відділ соціального захисту населення, служба у справах дітей, КЗ "Долинський міський центр соціальних служб", Управління освіти, молоді та спорту	2022-2025	Місцевий бюджет	2000	2000	2000	2000

6.	Забезпечення функціонування мобільної бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі	Функціонування мобільної бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі	КЗ "Долинський міський центр соціальних служб"	2022-2025	місцевий бюджет	5000	5000	5000	5000
----	--	---	--	-----------	-----------------	------	------	------	------
